

KUNSKAPANDE PÅ MUSEITORG

2019-11-22

Av: Urbio

Kan utformningen av en plats framför ett museum i ett hamnområde påverka bilden av en hel stad? I gestaltningen av ett museitorg i Nyköping var målet att öppna upp verksamheten för att nå än fler medborgare och bidra till att stärka det offentliga rummet i tätorten.

De offentliga stadsrummen i form av gator, parker och torg utgör, tillsammans med alla publika byggnader fyllda med samhällsfunktioner, en gemensam geografi för alla att fritt röra sig i. All denna demokratiska arkitektur utgör inte bara våra urbana allmänningar rent fysiskt utan formar också en berättelse om vad slags samhälle vi vill vara. Idag kommer allt mer restriktioner för denna rörelsefrihet, inte minst från kommersiella intressen och samhällsliga säkerhetsåtgärder. Tendensen är att köpsvaga grupper i samhället ges allt mindre utrymme. Vad behöver göras för att vidmakthålla rörelsefriheten och vidareutveckla den demokratiska arkitekturen?

Bild: Urbio

Ett museum må behövas låsas under stängningstid, men dess tillhörande utomhusmiljö kan de facto hållas öppen dygnet runt, året om. I detta offentliga rum kan aktiviteter och utställningar spilla ut från museet och på så vis öppna upp läns museet gentemot publiken. Det här var utgångspunkten i landskapsgestaltningen av Sörmlands museum i Nyköping som nu flyttat in i en om- och tillbyggd bilfabrik i industrihamnen. Torget vänder sig mot staden och utgör en ny nod för stadsutvecklingen i hamnområdet.

Museiverksamhetens metod för att sprida kunskap är genom berättelserna kring tingen. Detta fokus manifesteras bland annat genom hyllmeter efter hyllmeter med vardagsföremål som är inlämnade av sörmlänningar tillsammans med historien bakom objektet. I utställningarna lyfts föremålens historia fram med hjälp av tryckta texter eller genom museipersonalens berättande visningar. I museets verkstäder kan både barn och vuxna medverka i en rad programaktiviteter.

Foto: Jansin Hammarling

Det berättande anslaget fortsätter ut på torgytorna framför byggnaden och vidare ut i parkmiljön. Här ges ingångar till museets samlingar via utomhusutställningar och evenemang. Här är de programmerade ytorna och elementen rumsligt organiserade sida vid sida med de mer funktionsgenerella platserna. Tanken bakom är att anordnade eventen ska tillåtas att korsbefruktas av de spontana aktiviteterna som också ges utrymme. Genom att ge rum åt kreativa möten och utbyten.

Foto: Jansin Hammarling

Koncept för museiparken är att vara en inspirerande, grön oas. Växtmaterialet är valt utifrån lokal härkomst och ska spegla det sörmländska landskapet. Genom en välkomnande gest mot omgivningen bjuds förbipasserande in i parken där entrén på museet ligger väl synlig. På vägen passerar besökaren höga industriinspirerade stålpergolor utformade för hängande utställningar, en lekplats för de minsta och Minnenas trädgård, dit Sörmlandsborna kan donera kulturväxter ihop med en historia som kan berättas vidare. Förrådsbyggnader rymmer både skötselredskap och byggmaterial för utomhus-workshops, kurser eller hantverksdemonstrationer. Närmast entrén är en öppen, flexibel evenemangsyta och en möblerad uteservering.

Sörmlands museums är något annat än ett museum med samlingar och dammiga montrar. Ambitionen är snarare att vara ett demokratiskt vardagsrum för både Nyköpingsbor och hitresta besökare där samtalet om dåtid, nutid och framtid kan uppstå. Här ska alla känna sig välkomna och kunna delta i – eller själva kunna starta – aktiviteter, helt utan några kommersiella krav. Genom att skapa en grön parkmiljö för kunskapande bidrar Sörmlands museum inte bara till Nyköpings väv av offentliga rum utan också av bilden av staden.